

09

12

2017

KATOWICE

nowa
era

GREAT book

R jak RELACJE

Efekt domina a szkolna
codzienność

2

Anna Życka

Justyna Mak

Prelegentki GREAT

JUSTYNA MAK

Przygodę z nauczaniem języka angielskiego rozpoczęłam w 2000 r. Mam 10-letnie doświadczenie jako lektor w prywatnej szkole języków obcych w grupach młodzieżowych i dorosłych, do chwili obecnej pracuję jako nauczyciel w technikum. W swojej pracy wierzę w autonomię i potencjał ucznia, dlatego jestem fanką metody projektu, CLIL i design thinking, a także wykorzystania ścieżek edukacyjnych oraz wdrażania nowoczesnych technologii w nauczaniu języków obcych. Od niedawna, jako trenerka nauczycieli i coach językowy, prowadzę szkolenia dla nauczycieli, podczas których pokazuję narzędzia usprawniające proces nauczania/uczenia się i świadomie wspierające w rozwoju zarówno nauczycieli, jak i uczniów. Od wielu lat koordynuję i moderuję ogólnopolskie projekty i programy edukacyjne oraz wdrażam innowacje pedagogiczne. Ponadto od kilkunastu lat pełnię funkcję egzaminatora OKE w Poznaniu w zakresie egzaminu maturalnego z języka angielskiego. Jestem absolwentką Uniwersytetu Opolskiego (język biznesu – angielski i rosyjski) oraz Wyższej Szkoły Języków Obcych w Poznaniu.

ANNA ŻYCKA

Jestem absolwentką Uniwersytetu Łódzkiego (Wydział Filologiczny/germanistyka). Byłam stypendystką Universität Hannover oraz Humboldt Universität Berlin. Przez wiele lat pracowałam jako nauczyciel języka niemieckiego w jednej z łódzkich szkół oraz lektor i metodyk EMPIK SCHOOL w Łodzi. Obecnie jestem współtwórcą szkoły językowej w centrum Łodzi – EXPERTSCHOOL. Mam uprawnienia egzaminatora TELC do poziomu C1, Medizin Deutsch B2/C1 oraz Telc Deutsch B1–B2 Pflege. Wielokrotnie uczestniczyłam w szkoleniach organizowanych przez Okręgową Komisję Egzaminacyjną w Łodzi i uzyskałam kwalifikacje jako egzaminator maturalny i gimnazjalny. Pełniłam funkcję egzaminatora, weryfikatora i przewodniczącej Zespołu Egzaminacyjnego OKE. Staram się ciągle podnosić swoje kwalifikacje zawodowe. Ukończyłam studia podyplomowe na kierunku mediacja społeczna, rodzinna i szkolna w Wyższej Szkole Pedagogicznej w Łodzi i zarządzanie oświatą w Centrum Kształcenia Podyplomowego przy Akademii Humanistyczno-Ekonomicznej w Łodzi oraz ostatnio na Uniwersytecie Łódzkim na Wydziale Zarządzania, Akademię Trenera Biznesu. W centrum moich zainteresowań stoi zawsze człowiek i jego potencjał.

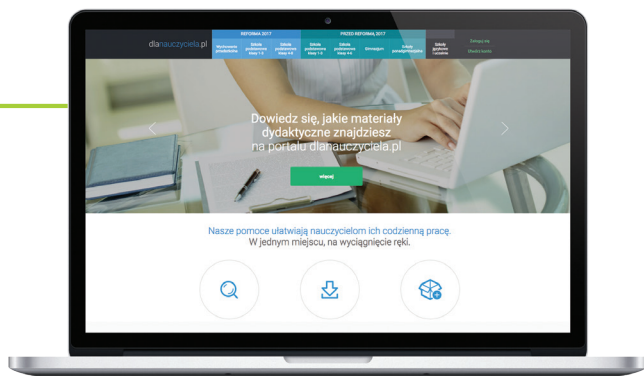
Więcej niż podręczniki

Z diagnozą przedmiotową Nowej Ery zbadasz poziom językowy swoich uczniów na początku i końcu roku szkolnego, a dzięki raportom porównasz wyniki z innymi uczniami w kraju.

dlaNauczyciela.pl

dlaNauczyciela.pl to Twój niezbędny w codziennej pracy. Znajdziesz tu dokumentację, książki nauczyciela, gotowe testy i wiele innych materiałów dydaktycznych.

NOWOŚĆ!

Generator

testów i sprawdzianów

Dzięki generatorowi stworzysz niepowtarzalne zestawy testów i kartkówki. Skorzystaj z bazy gotowych elementów lub twórz swoje własne.

Multibooki

Oprogramowanie na tablicę interaktywną ułatwi Tobie prowadzenie zajęć oraz pomoże zaangażować uczniów.

R jak RELACJE

Umiejętności komunikacyjne nauczyciela są jednym z kluczowych czynników motywujących w procesie uczenia się uczniów i współpracy z nimi, ich rodzicami lub opiekunami prawnymi.

Dobra komunikacja to podstawa efektywnego procesu uczenia się. Ważne jest, aby relacje w grupie, z którą pracujemy, opierały się na zasadach dobrej komunikacji, wzajemnym słuchaniu oraz umiejętnym wyrażaniu swoich myśli i emocji.

Relacje interpersonalne są ważnym elementem w budowaniu zespołu i w jego prawidłowym rozwoju. Pamiętajmy, że szkoła to drugie środowisko, w którym nasz uczeń najczęściej przebywa, dlatego należy zadbać, aby wzajemne relacje były poprawne.

Komunikowanie się to umiejętność wymiany informacji między nauczycielem a uczniami oraz rozumienie wzajemnych intencji i odczuć.

Proces komunikowania się powinien przebiegać w dwóch kierunkach. Z jednej strony nadawca przekazuje swój komunikat, z drugiej odbiorca reaguje, przesyłając wiadomość zwrotną nadawcy. Chodzi więc o wymianę informacji – jest to proces dwukierunkowy, w którym aktywnie uczestniczą co najmniej dwie osoby. W dwukierunkowym komunikowaniu się zachodzi sprzężenie zwrotne nadawcy z odbiorcą. Nauczyciel powinien posiadać podstawowe kompetencje.

KOMPETENCJE PSYCHOLOGICZNE – relacje z samym sobą:

- **SAMOŚWIADOMOŚĆ** – rozpoznawanie własnych stanów emocjonalnych, wiedza o własnych uczuciach, preferencjach, możliwościach
- **SAMOCENA** – wiara we własne siły, świadomość możliwości/ograniczeń, umiejętność doświadczania własnej osoby
- **SAMOKONTROLA** – świadome reagowanie na bodźce zewnętrzne, umiejętność radzenia sobie ze stresem, kształtowania własnych emocji w zgodzie z samym sobą i z zasadami

KOMPETENCJE SPOŁECZNE – relacje z innymi:

- **EMPATIA** – doświadczanie stanów emocjonalnych innych
- **ASERTYWNOŚĆ** – posiadanie, wyrażanie i obrona własnego zdania
- **PERSWAZJA** – wzbudzanie u innych pożądanых zachowań i reakcji
- **PRZYWÓDZTWO** – zdolność tworzenia wizji i pobudzania ludzkiej motywacji
- **WSPÓŁPRACA** – zdolność tworzenia więzi i współdziałania z innymi

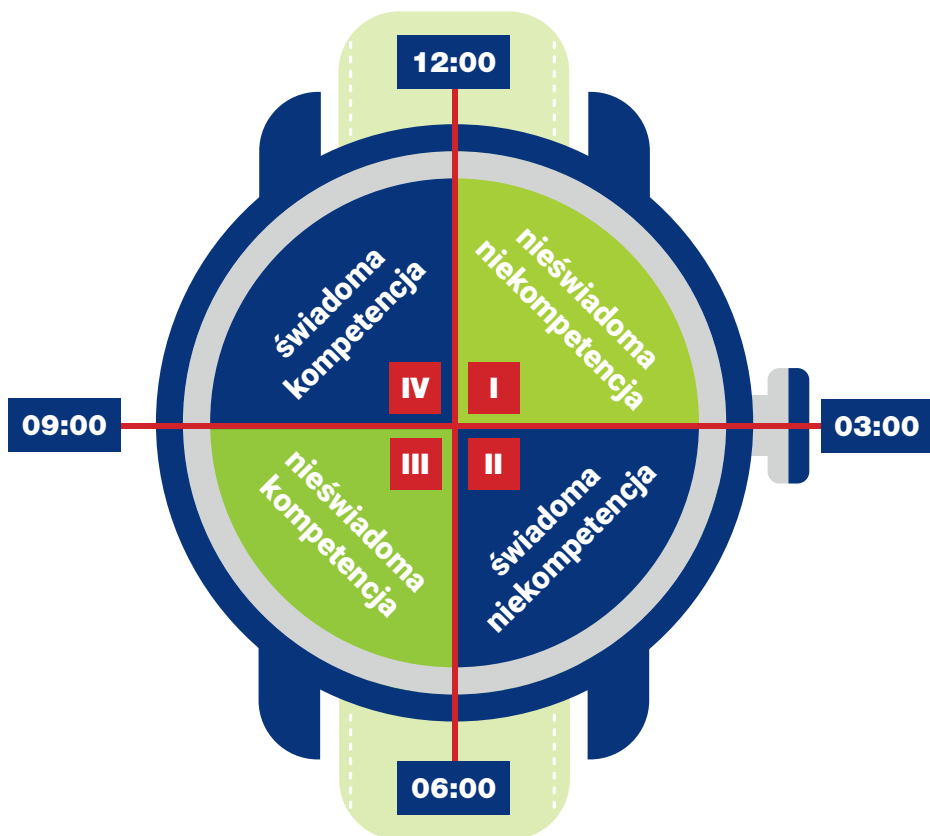
KOMPETENCJE PRAKSEOLOGICZNE – ukierunkowane na stosunek do działań, zadań i wyzwań:

- **MOTYWACJA** – własne zaangażowanie, skłonności emocjonalne prowadzące do nowych celów
- **ZDOLNOŚCI ADAPTACYJNE** – umiejętność panowania nad swoimi stanami wewnętrznymi, elastyczność, zdolność do działania i decydowania pod wpływem stresu
- **SUMIENNOŚĆ** – przyjmowanie odpowiedzialności za zadania i ich wykonanie zgodnie z przyjętymi przez siebie standardami

Edukacyjny zegar

– 4 płaszczyzny kompetencji i wiedzy

Każdy z nas znajduje się na różnych poziomach kompetencji – w zależności od zakresu wiedzy, umiejętności, które w danym momencie i na dany temat mamy.

- I** **Nieświadoma niekompetencja** – to przyjemny stan beztroski, stałości i pewności, pozornie bezpiecznego zakotwiczenia. Żyją w nim ci, którzy nie wiedzą, że czegoś nie umieją, dopóki tego nie odkryją lub ktoś nie pokaże im obszarów ich niewiedzy, braku umiejętności lub sprawności. Odkrywają wówczas swoją niekompetencję w jakimś obszarze i wtedy staje się ona uświadomiona.
- II** **Świadoma niekompetencja** – niektórzy ludzie akceptują to, że czegoś nie potrafią, na czymś się nie znają, czegoś nie wiedzą i są szczęśliwi w swych wyborach z powodu swej asertywności. Inni zaś na tym etapie są sfrustrowani, ale podejmują wyzwania, robią plany, zaczynają dążyć do zmiany. Jest to stan motywujący do podjęcia nauki, ćwiczenia, poszukiwań i wysiłku. Nigdy nie ma punktu „dosyć” w doskonaleniu i uczeniu się. Wcześniej czy później przechodzimy więc na kolejny – trzeci – etap, zwany nieświadomą kompetencją.
- III** **Nieświadoma kompetencja** – sam jeszcze nie wiesz, że to wszystko wiesz i że potrafisz! Niekiedy to otoczenie zauważa, że ktoś w czymś jest dobry, a nawet rewelacyjny, choć on sam o tym nie wie (jeszcze nie wie!). Takie wsparcie w postaci informacji jest niezwykle ekonomiczne z punktu widzenia osoby, której dotyczy, bo od niej samej nie wymaga świadomej pracy!
- IV** **Świadoma kompetencja** – to stan, w którym wiesz, co umiesz, wiesz, na co cię stać. Im większa wiedza o sobie samym, tym bardziej świadomie podchodzisz do swej podmiotowości, wolności i tolerancji.

Warto zapoznać się z modelem zegara edukacyjnego, aby świadomie postąpić w stosunku do uczniów „językiem korzyści”. W praktyce oznacza to, że uświadamiamy im jako nauczyciele, że określone rezultaty są efektem ćwiczeń i treningu (ocenie kształtujące).

Ważne, jakim słownictwem się posługujemy. Warto pamiętać o „magicznych słowach”.

- **„NIE”** – ludzki mózg nie rozumie zaprzeczeń. Gdy wychodząc z domu, ostrzegawczo powiemy dziecku: „tylko nie ruszaj zapalek” – dziecko zapewne po nie sięgnie. Albo często wypowiedane zdanie: „tylko niech się pani nie denerwuje...”. Jaka jest nasza reakcja? Od razu wzrasta w nas poczucie dyskomfortu, niepewności i zdenerwowania.
- **„SPRÓBUJ”** – tego wyrazu należy unikać. Jeżeli powiemy komuś „spróbuj”, dajemy odbiorcy komunikat, że istnieje prawdopodobieństwo, że może mu się nie udać albo że jego szanse są niewielkie. Zamiast tego mówmy: „zrób to” albo jeszcze lepiej „zróbmy to” – podkreślamy w ten sposób naszą integrację z rozmówcą.
- **„ALE”** – porównajmy dwa zdania:
 1. Jesteś miły, ale leniwy.
 2. Jesteś leniwy, ale miły.

Oba zdania mają ten sam sens, ale drugie zdanie jest bardziej akceptowalne. Przekazując negatywną i pozytywną informację, powinniśmy pozytywną podać na końcu.

Słownictwo, którym się posługujemy, ma więc niebagatelne znaczenie.

Pamiętajmy o tym :)

„Zamykacze” zdecydowanie obniżają jakość wzajemnego komunikowania się bądź nawet całkowicie uniemożliwiają proces komunikacji.

W komunikacji, budowaniu relacji i współpracy istotną rolę odgrywa informacja zwrotna, która zawiera w sobie pochwałę, ale może także wskazywać na to, co odbiorca komunikatu powinien poprawić, nad czym powinien pracować. Informacja zwrotna powinna jednak zostać przekazana w taki sposób, aby odbiorca zachował do siebie pozytywny stosunek i został zmotywowany w swoich działaniach. Powinna zostać przekazana z uwagą, rozważą i szacunkiem – niezależnie od wieku odbiorcy. Nasz uczeń potrzebuje systematycznej informacji zwrotnej. Pamiętajmy, że informacja zwrotna to nie ocena – jest to opinia, którą wyrażamy w sposób zrozumiały, pełny – prócz faktów zawiera odczucia i ma na celu wpłynąć na zmianę zachowań.

Udzielenie informacji zwrotnej jest jednym z najważniejszych zadań nauczyciela i wymaga od niego dużych umiejętności komunikacyjnych oraz wielkiej wrażliwości.

Można udzielić jej w sposób pozytywny i negatywny, a także obiektywny (oparty na faktach) i subiektywny (bazujący na poglądach i opinii).

Motywy pozytywne:

- pomóc uczniowi nauczyć się czegoś, co będzie dla niego korzystne
- pomóc osiągnąć zamierzone cele
- pomóc pokonać niepokojący go problem
- wesprzeć ucznia i dać mu odczuć, że go cenimy

Motywy negatywne:

- „dać komuś nauczkę”
- zyskać względy jakiejś innej osoby
- przejąć kontrolę nad rozmową lub zdominować go, mówiąc, co ma zrobić

Pokolenie Z

Aby wejść w odpowiedni kanał komunikacyjny, należy uświadomić sobie, kogo uczy współczesny nauczyciel? Jest to kwestia kluczowa, bo każde z pokoleń posługuje się swoim kodem językowym. Urodzeni po 1990 roku młodzi z generacji Z żyją w świecie wirtualnym i mimo swojej otwartości nie do końca rozumieją świat realny. Granica w Polsce jest lekko przesunięta. Źródła podają, że są to urodzeni po roku 1995 (Koc J., Pokolenie Z na rynku pracy. Jakie jest i czego oczekuje nowe młode pokolenie pracowników, PolskieRadio.pl, 8 lutego 2015), a inne, że nawet po roku 2000 (Polska G.W., Pokolenie Z - nie warto bronić im dostępu do nowych technologii, „dzieci.pl”, 17 kwietnia 2015). To również najbardziej podzielone pokolenie. Będą musieli stawić czoła kryzysowi, znać egzotyczne języki obce i zaakceptować szefa muzułmanina albo Hindusa. Nie istnieje dla nich życie bez komputerów, smartfonów i internetu. Nie korzystają z bibliotek, nie lubią gazet w tradycyjnej papierowej wersji i ręcznego pisania. Nie jest dla nich ważne miejsce, gdzie pracują. Nie wiążą się z jednym pracodawcą na lata. Odchodzą, jeśli praca nie spełnia ich oczekiwań. Pokolenie Z to generacja zaangażowana technologicznie i zupełnie zagubiona w realnym świecie. Przedstawiciele pokolenia Z są do życia nastawieni w sposób realistyczny i materialistyczny, a zarazem bywają twórczy i ambitni. Wyrośli pod wpływem Harry’ego Pottera i talent shows oraz wszystkiego co jest „i” – iTunes, iPhones, iPods, iPads. Chcą wszystko mieć i osiągać natychmiast. Wiedzę zdobywają często samodzielnie – sami czerpią ją z internetu i dlatego nie jest ona dla nich podstawowym atrybutem pracownika na rynku pracy. Mają świadomość, w jakim tempie świat się zmienia, dlatego samą wiedzę traktują jako coś szybko tracącego swoją wartość. Cechuje ich także mobilność, znają języki obce i mają znajomych na całym świecie, ale też zazwyczaj dłużej mieszkają z rodzicami.

COACHING

„Wystarczy otwarte serce i trochę kompetencji komunikacyjnych”

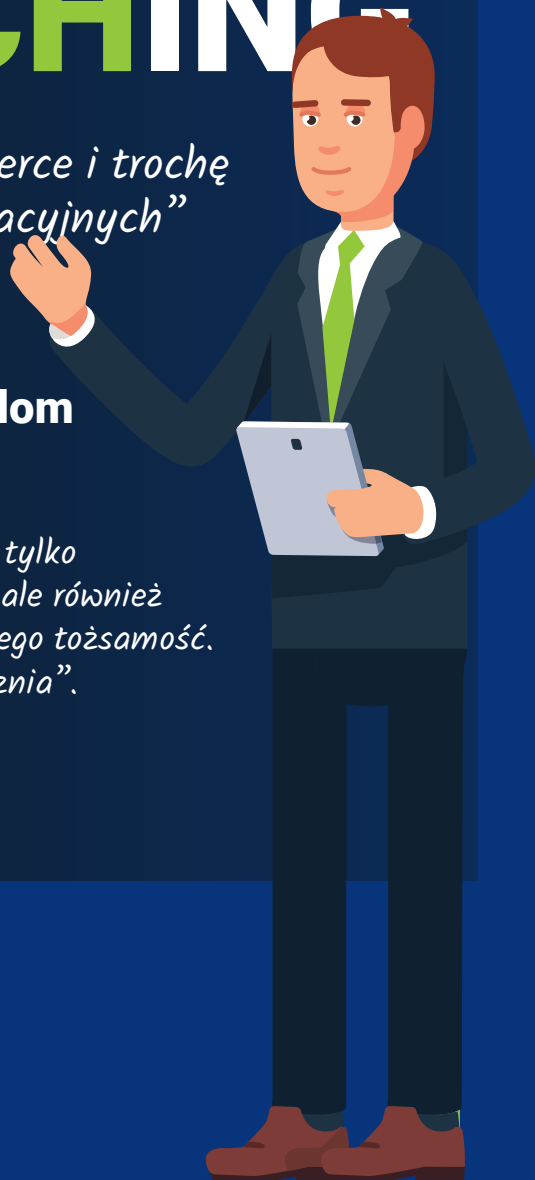
*Lilianna Kupaj
o coachingu w edukacji*

Po co nauczycielom coaching?

„Aby zobaczyć w uczniu nie tylko umiejętności do uczenia się, ale również jego wartości, przekonania, jego tożsamość. Aby uruchomić potencjał ucznia”.

Lilianna Kupaj

Trzy podstawowe umiejętności coacha:

- 1 Aktywne słuchanie (rozumienie)
- 2 Zadawanie pytań (obopólne poszerzanie zrozumienia)
- 3 Odzwierciedlanie (komunikowanie zrozumienia)

Kompetencje coachingowe = kompetencje niezbędne w pracy z drugim człowiekiem:

- aktywne słuchanie
- zadawanie pytań
- bezpośrednia komunikacja
- wyznaczanie celów
- budowanie relacji
- wspieranie uczenia się

Rola nauczyciela coacha:

- przestaje być jedynym, nieomylnym ekspertem i źródłem wiedzy (zmiana paradygmatu roli nauczyciela!)
- przestaje być dostawcą rozwiązań – staje się przewodnikiem i towarzyszem w podróży ku rozwojowi, w której podopieczny dokonuje wyborów co do sposobów procesu uczenia się
- towarzyszy w precyzowaniu celów, dookreślaniu zasobów i możliwości rozwiązań, projektowaniu planu działania (ucznia, a nie nauczyciela!)
- odpowiada za organizację procesu, a nie za jego wynik

COACHING EDUKACYJNY

– zmiana – wychodzenie poza
strefę własnego komfortu

„Osobom skazanym na śmierć przez powieszenie oferowano w zamian czarne drzwi. Żaden ze skazańców ich nie wybrał, bali się nieznanego, a za drzwiami była wolność”.

Robert Kroll

Narzędzia coachingowe

w pracy nauczyciela

Coaching edukacyjny to proces towarzyszenia uczniowi w drodze do celu. Polega na umiejętności pracy z celami i zasobami.

ETAPY:

- Doprowadzenie do sformułowania celów
- Wydobycie zasobów
- Uporządkowanie zasobów w sposób optymalny dla osiągnięcia uzgodnionych celów
- Doprowadzenie do wskazania działań, które pozwolą dojść do ustalonych celów

COACHING EDUKACYJNY:

- zmienia problem w cel stanowiący realne wyzwanie i mający konkretną datę realizacji
- uwaga skierowana jest na przyszłość, a nie na przeszłość
- skupia się na poszukiwaniu rozwiązań, a nie na źródle problemu
- nauczyciel stosujący coaching wspiera swojego podopiecznego, ale nie wyręcza go
- nauczyciel nie forsuje również własnych pomysłów
- uświadamia, że odpowiedzialność za realizację celów spoczywa na jednostce

Cechy nauczyciela **coacha**:

- *uwaga*
- *umiejętności interpersonalne, w tym przede wszystkim komunikacyjne*
- *aktywne słuchanie*
- *praca z ciszą*
- *wiara w możliwości rozwojowe ucznia*

PROCES EDU-COACHOWANIA:

- słabe strony – obszar do rozwoju
- rozmowa coachingowa:
 1. metoda METAPLANU
 2. model GROW
- precyzowanie celów – metoda SMART/KOMAR
- praca nad utrzymaniem zmiany – metoda 5Q

METAPLAN

1. Jak jest?
2. Co powoduje i co może być skutkiem tego, że tak jest?
3. Jak być powinno?
4. Co zrobić, żeby było tak, jak być powinno?

GROW:

G (goal) – CEL – co chcesz osiągnąć?

R (reality) – OPIS AKTUALNEJ SYTUACJI – jak jest?

O (options) – POSZUKIWANIE ROZWIĄZAŃ

– co możesz zrobić?

W (will) – WYBÓR DROGI – od czego zaczniesz?

Planowanie działań – cele:

SMART:

S – SZCZEGÓŁOWY/SPECYFICZNY

M – MIERZALNY

A – ATRAKCYJNY/AMBITNY

R – REALNY

T – TERMINOWY

KOMAR:

K – KONKRETNY

O – OKREŚLONY W CZASIE

M – MIERZALNY

A – AUTENTYCZNY

R – REALNY

*Podstawą dojścia do zamierzonego celu
jest zrobienie czegoś inaczej niż do tej pory*

Rezultaty coachingowego wsparcia ucznia w procesie uczenia się:

UCZEŃ:

- podejmuje samodzielnie decyzje co do rezultatów swojego uczenia się
- rozwija umiejętności samodzielnego uczenia się i samokontroli
- jest gotowy do podejmowania ryzyka
- rozwija myślenie krytyczne, refleksyjne i analityczne
- bierze odpowiedzialność za uzyskanie założonych wyników
- sam organizuje warunki oraz wsparcie dla swoich działań
- rozwija inteligencję emocjonalną i zdobywa kompetencje życiowe

NAUCZYCIEL jako coach:

- dostosowuje przestrzeń edukacyjną, w tym warunki procesu uczenia się, do możliwości rozwojowych podopiecznego
- odpowiada za organizację procesu, a nie za jego wynik
- rozwija swoje umiejętności w zakresie wspierania dziecka w nauce
- lepiej rozumie sytuację dziecka w szkole
- dąży do poprawy współpracy i do pogłębienia relacji z uczniem, ma świadomość procesów i kryzysów rozwojowych, którym podlega dziecko w danym czasie
- umożliwia uczniowi pełne zrozumienie uzyskanych rezultatów

MEDIACJE

*Techniki mediacyjne –
narzędzie służące
rozwiązywaniu konfliktów
szkolnych bez przemocy.*

**” MEDIACJE TO BUDOWANIE
MOSTÓW MIĘDZY LUDŹMI ”**

„Mediacje to budowanie mostów między ludźmi”. Mediacja to rozmowa na temat konfliktu i sposobu wyjścia z niego, ponieważ angażuje w proces rozwiązania konfliktu obie strony, pozwala wypracować rozwiązanie, które dla obu stron będzie możliwe do przyjęcia i żadnej z nich nie zostanie ono narzucone. Dzięki temu mediacja jest bardzo efektywna i ma długotrwały skutek. Z jednej strony uczy brania odpowiedzialności za siebie, za swoje czyny, z drugiej zaś – pozwala na wyjście z konfliktu z twarzą.

Mediacja wpisuje się w filozofię sprawiedliwości naprawczej, przeciwstawiającej się filozofii sprawiedliwości karnej. Sprawiedliwość karna skupia się na osobie sprawcy zła, na tym, CO zrobił i JAK go ukarać.

Moment ukarania jest zupełnie oderwany od tego, co stało się pokrzywdzoneму. Sprawca w naturalny sposób przyjmuje zaś postawę obronną i obmyśla sposoby uniknięcia kary. Sprawiedliwość naprawcza skupia się na osobie pokrzywdzonego. Jej celem jest doprowadzenie do powstania pewnej relacji między sprawcą a pokrzywdzonym – sprawca ma widzieć, że jego czyn źle wpłynął na życie drugiej osoby. Mediacja pozwala też wypracować wspólnie odpowiadające obu stronom rozwiązanie, sprawca odpowiada tu adekwatnie do swojego czynu. Mediacje skupiają się na procesie zadośćuczynienia za wyrządzone zło. Aby mediacja spełniła swoją rolę, muszą zaistnieć określone warunki. Porozumiewanie się stron konfliktu musi następować dobrowolnie i poufnie, w obecności bezstronnego i neutralnego mediatora. Mediator musi być akceptowany przez obie strony. Jego rola polega na tym, by pomóc osobom zaangażowanym w konflikt dostrzec problem i nawzajem go sobie przedstawić.

Dobrej komunikacji stron z mediatorem sprzyjają:

- kontakt wzrokowy
- traktowanie rozmówcy jako partnera, a nie konkurenta
- zawieszenie własnych ocen i interpretacji oraz przekonania, że wie się, co rozmówca chce nam powiedzieć
- słuchanie „aktywnie”
- stosowanie komunikatów „ja”
- okazywanie sobie wzajemnego szacunku
- odpowiednie warunki rozmowy (pomieszczenie zapewniające ciszę i poufność)

Popelniane błędy:

- nadmierne generalizowanie (zawsze, nigdy)
- formułowanie zdań ogólnych zamiast mówienia o własnych odczuciach
- krytykowanie
- oskarżanie
- pouczenie i rozkazywanie
- grożenie
- odwracanie uwagi, wycofywanie

Aby mediacja sprawdziła się w szkole, potrzeba jednak zmiany systemu myślenia w tej instytucji i przesunięcia nacisku ze sprawiedliwości „karzącej” na sprawiedliwość „naprawczą”. Tradycyjne podejście do konfliktu w szkole polega na:

- przeprowadzeniu śledztwa i wyjaśnieniu, „co się stało”
- ustaleniu „kto zaczął”
- ustaleniu „jak ukarać winnego”

Stosując podejście „naprawcze”, również wychodzi się od pytania „co się stało” – ale szukając na nie odpowiedzi, dąży się do poznania różnych punktów widzenia na zaistniałą sytuację, a następnie do stwierdzenia nie tego, kto zawinił – ale: kto ucierpiał, komu stała się krzywda. Po ustaleniu tych faktów angażuje się obie strony konfliktu w poszukiwanie jakiegoś rozwiązania i dopilnowuje, by wyrządzona szkoda została naprawiona.

Techniki mediacyjne

Pierwszą warunkującą powodzenie mediacji techniką jest AKTYWNE SŁUCHANIE.

O tym, że słucha się kogoś aktywnie, świadczą następujące zachowania:

- parafrazowanie – czyli oddawanie tego, co mówił nasz rozmówca, swoimi słowami
- dopytywanie – czyli dowiadywanie się dokładnie, co się stało, gdzie, kiedy, jakie strony widzą najlepsze rozwiązanie
- odzwierciedlanie uczuć – służy nawiązywaniu do emocji stron i ich opanowaniu, np. „wydajesz się być zdenerwowana tą sytuacją”, „wyglądasz na przygnębitego tym faktem”. Odzwierciedlenia uczuć nie należy mylić z empatią.
- dowartościowanie – służy temu, by strony dobrze się poczuły, mówiąc inaczej: to docenienie ich wysiłku, np.: „dziękuję, że zdecydowałeś się na kolejne spotkanie”, „to, co z tym zrobisz, jest bardzo ważne”.
- porządkowanie rozmowy za pomocą podsumowań poszczególnych jej fragmentów.

Inną pomocną w mediacji metodą jest tzw. „technika pójścia na galerię”. Polega ona na uczynieniu przerwy w mediacji – chwili milczenia, która pozwoli stronom nabrać dystansu do problemu i zobaczyć go z różnych perspektyw. Bardzo dobre efekty przynosi również zastosowanie tzw. „techniki złotego myślenia”, czyli stworzenia stronom takiej możliwości dojścia do zgody, która pozwala im zachować twarz.

Mediator

Aby mediacja spełniła swoją rolę, muszą zostać spełnione określone warunki. Porozumiewanie się stron konfliktu powinno następować dobrowolnie i poufnie, w obecności bezstronnego i neutralnego mediatora. Mediator musi być akceptowany przez obie strony. Jego rola polega na tym, by pomóc osobom zaangażowanym w konflikt dostrzec problem i nawzajem go sobie przedstawić.

Nauczyciel jako mediator

Spośród cech, które warunkują pełnienie funkcji mediatora przez nauczycieli w sporach między młodszymi uczniami, ważne są: bezstronność i neutralność, empatyczne słuchanie, szacunek dla dzieci i nieuprzedzanie się do nich i ich propozycji, dyskrekcja i poufność prowadzonych rozmów.

Bycie mediatorem w zasadzie stoi w sprzeczności z ulubionym i popularnym sposobem rozstrzygnięcia konfliktów przez nauczycieli, szczególnie nauczania elementarnego: arbitrem (nawet życzliwym), i może spowodować spore trudności we wprowadzaniu mediacji do rozstrzygnięcia sporów młodszych

uczniów. Nietrudno zgadnąć, że u nauczycieli preferujących autokratyczny model relacji z uczniami propozycja przekształcenia arbitrażu w mediację może wzbudzić uzasadniony niepokój dotyczący zachwiania mocnej dotąd pozycji sędziego w konfliktach. Jednak zgoda na nauczanie się nowych metod negocjacji i mediacji, wprowadzenia ich do praktyki szkolnej jest dobrą ofertą dla nauczycieli liczących na pozytywne zmiany w szkole, na współdziałanie uczniów, nauczycieli i rodziców.

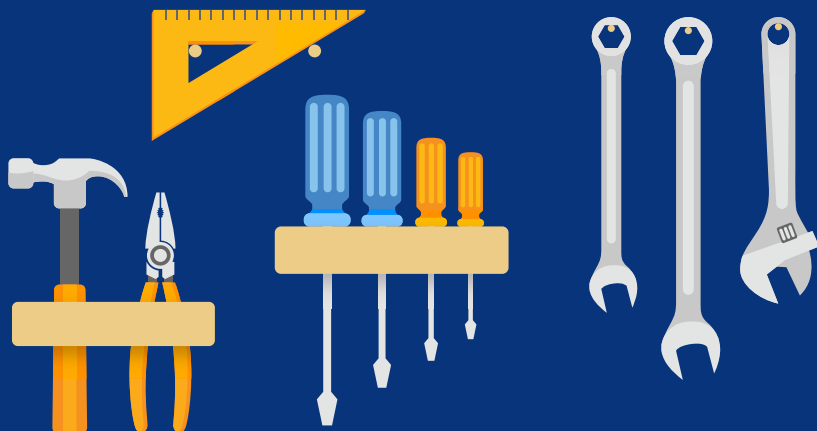
ETAPY POSTĘPOWANIA MEDIACYJNEGO:

- Zapoznanie się mediatora ze sprawą
- Spotkanie wstępne z każdą ze stron osobno w celu wyjaśnienia zasad mediacji i poznania wersji zdarzeń każdej ze stron
- Uzyskanie zgody każdej ze stron na przeprowadzenie mediacji
- Sesje wspólne
- Spisanie ugody

Narzędzia TOC

w edukacji jako jedna z podstaw
skutecznej komunikacji z uczniem

*TOC - theory of constraints
(teoria ograniczeń)*

TOC to filozofia dostarczająca nam narzędzia myślowe i komunikacyjne, które usprawniają procesy oraz ich rezultaty.

FILARY TOC:

- wrodzona prostota
- każdy konflikt można rozwiązać
- ludzie chcą być dobrzy
- nigdy nie mów „wiem”

**WRODZONA
PROSTOTA**

**RZECZYWISTOŚĆ
JEST PROSTA
I HARMONIJNA**

**KAŻDY KONFLIKT
MOŻNA ROZWIĄZAĆ**

**NIE ZGADZAJ SIĘ
BEZWARUNKOWO NA
WYSTĘPUJĄCE
KONFLIKTY**

**LUDZIE CHCĄ
BYĆ DOBRZY**

**SYTUACJA WIN/WIN
JEST ZAWSZE
DO OSIĄGNIĘCIA**

**NIGDY NIE MÓW
„WIEM”**

**Z WIĘKSZEJ
PODSTAWY MOŻESZ
SKOCZYĆ DALEJ**

Stosując TOC w edukacji, rozwijamy w uczniach:

- myślenie logiczne (rozumienie związków przyczynowo-skutkowych)
- określanie i wyrażanie własnych potrzeb
- rozwiązywanie konfliktów
- jasne komunikowanie się z innymi
- wytrwałe dążenie do celu
- przewidywanie konsekwencji zdarzeń związanych z podjętymi decyzjami
- planowanie, realizowanie celów (marzeń)

Umiejętność myślenia krytycznego jest jedną z kluczowych umiejętności XXI w. Narzędzia TOC rozwijają tę umiejętność.

„Dobry nauczyciel sprawia, że będziesz myślał, nawet jeśli nie chcesz”

Fischer, 1998, Teaching Thinking

Myślenie krytyczne to zbiór kompetencji

CZY TWÓJ UCZEŃ...?

- sprawdza fakty
- kwestionuje oczywistości
- potrafi uzasadnić swoje zdanie
- odróżnia fakty od opinii
- porównuje i przeciwstawia
- rozpoznaje uczucia
- dostrzega wpływ emocji na działania
- zastanawia się nad konsekwencjami
- dostrzega alternatywy i różne sposoby działania

Istnieją proste narzędzia do rozwoju myślenia krytycznego!

Narzędzia te są wykorzystywane do przekazywania nowych treści dydaktycznych i wychowawczych, utrwalania materiału czy pogłębiania wiedzy.

Narzędzia krytycznego myślenia TOC

CHMURA

GAŁĄZKA

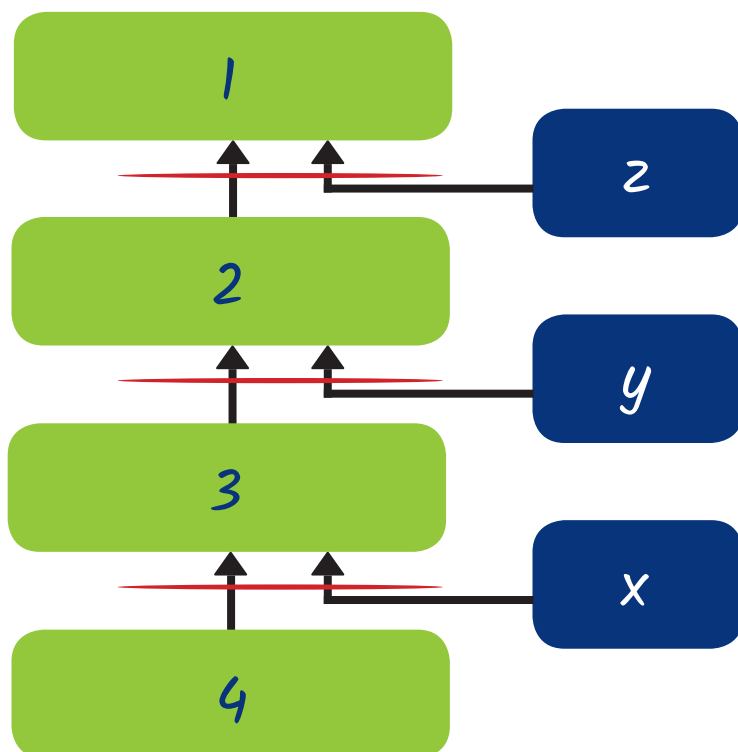

DRZEWKO
AMBITNEGO CELU

GAŁĄZKA

Stosowanie tego narzędzia pozwala odkryć i nazwać związki przyczynowo-skutkowe: „jeśli..., to...”, określać logiczne konsekwencje zdarzeń, a co za tym idzie – pomaga nabyć umiejętność przewidywania następstw własnego zachowania czy podjętych decyzji.

Gałąź stosuje się w pracy z dziećmi i młodzieżą, aby wspierać ich w nabywaniu umiejętności tworzenia związków przyczynowo-skutkowych pomiędzy działaniem i konsekwencją, przewidywania zdarzeń czy zmiany negatywnych i impulsywnych zachowań

Korzyści ze stosowania logicznej gałązki:

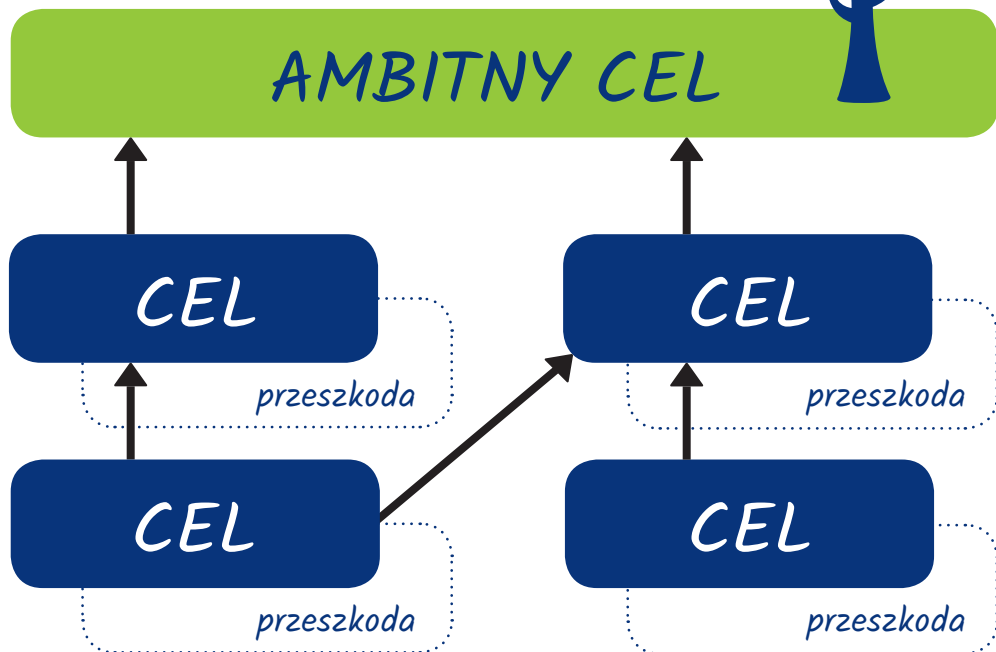
- Przewidywanie konsekwencji w danych sytuacjach oraz postępowania własnego i innych osób
- W domu dziecko będzie umiało zrozumieć konsekwencje swojego postępowania i dlatego samodzielnie wyeliminuje niepożądane zachowanie – i zacznie robić to chętnie
- W szkole dziecko lepiej zrozumie logiczne zasady naukowe i matematyczne, będzie umiało głębiej analizować tematy i rozwinie umiejętność kreatywnego pisania wypracowań wysokiej jakości

DRZEWKO

AMBITNEGO CELU

Narzędzie ułatwia osiągnięcie wyznaczonego ambitnego celu poprzez tworzenie strategicznego planu, z podziałem na etapy działania i określeniem wszelkich przeszkód, które uniemożliwiają osiągnięcie celu, wraz z podaniem sposobów pokonania tych przeszkód.

Narzędzie to pomaga w kształtowaniu u dzieci umiejętności definiowania własnych celów, odpowiedzialnego planowania dnia. Program wspiera dzieci i młodzież w procesie przejmowania odpowiedzialności za osiągnięcie własnych czy grupowych celów.

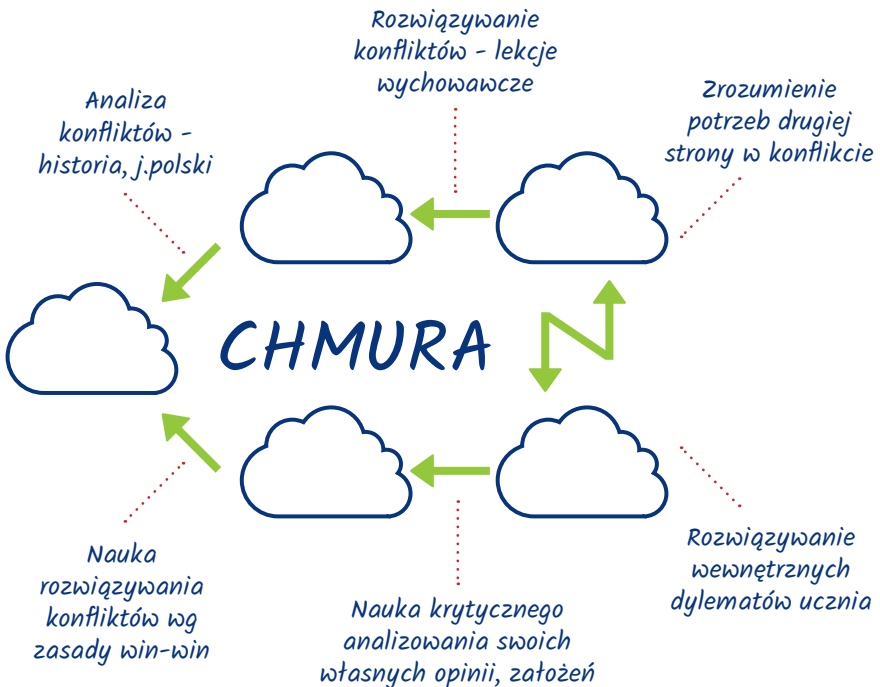
Korzyści ze stosowania drzewka ambitnego celu:

- Ustanawianie własnych celów, przewidywanie trudności oraz planowanie sposobów uporania się z tymi trudnościami
- W domu dziecko będzie bardziej odpowiedzialne i nauczy się lepiej planować swój dzień
- W szkole dziecko będzie umiało określić własne cele i rozwinięte wczesne umiejętności przywódcze

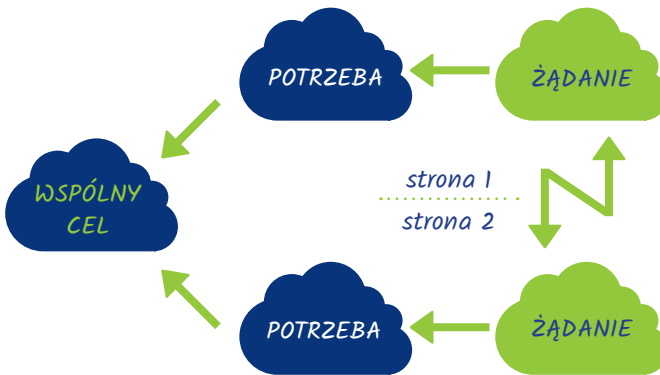
CHMURA

Narzędzie, które służy do analizowania konfliktu – przeniesienia koncentracji z żądań na potrzeby stron zaangażowanych w konflikt.

CHMURA – krok po kroku

- Sprecyzowanie żądań obu stron – rozpoznanie i nazwanie faktów, które definiują oba żądania
- Ustalenie potrzeb, które stoją za przedstawionymi żadaniami
- Szukanie rozwiązań umożliwiających zaspokojenie potrzeb
- Znalezienie prawdopodobnego rozwiązania – upewnienie się, że obie strony są usatysfakcjonowane

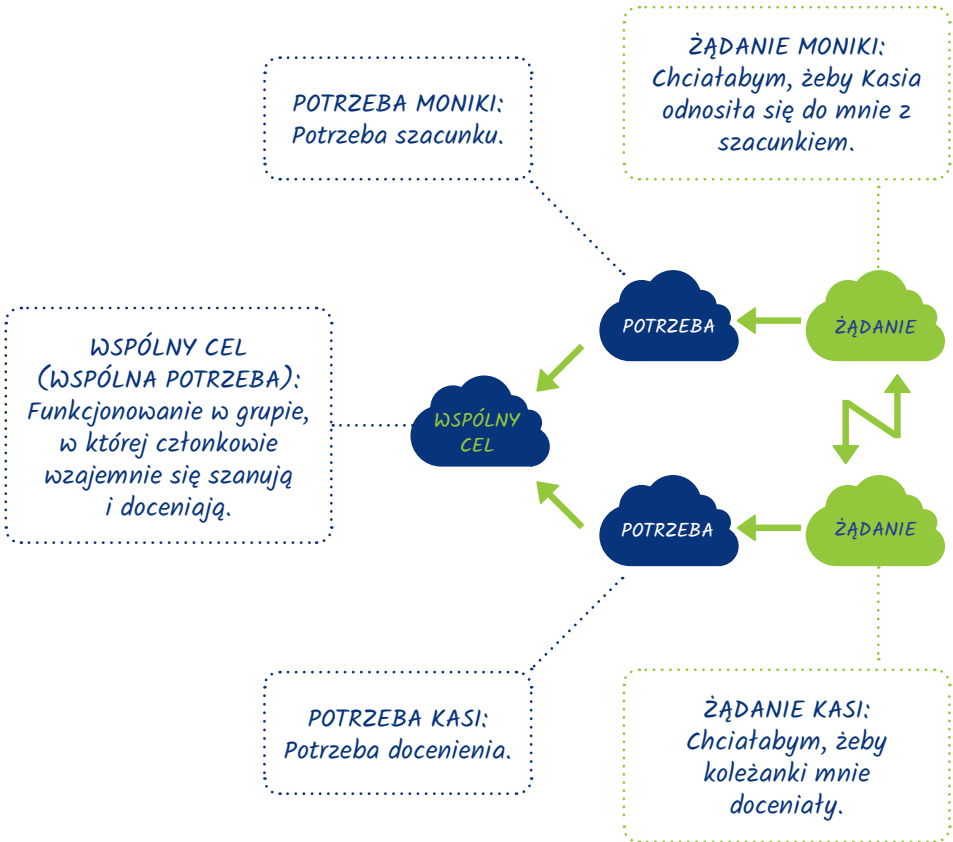
Żądanie vs potrzeba

- **Żądanie** – ja chcę/nie chcę (np. chcę zjeść hamburgera w McDonaldzie) – oczekiwanie zaspokojenia tu i teraz; rzeczy, które sprawiają nam radość/przyjemność
- **Potrzeba** – przejaw konieczności (muszę jeść, żeby żyć) – oczekiwania dotyczące rozwoju osobistego, sensu życia, kompetencji, szacunku do siebie, zaufania

Dla rozwiązywania konfliktu dużo ważniejsza jest POTRZEBA

Analiza przypadku

Zamiast zakończenia

Dr Eliyahu M. Goldratt (1948–2011)
– twórca teorii ograniczeń

„Kluczem do myślenia jak prawdziwy naukowiec jest uznanie, że każda rzeczywista sytuacja – niezależnie od tego, jak początkowo wydaje się złożona – jest w gruncie rzeczy, gdy zostanie już zrozumiana, żenująco prosta”.

„Ludzie są dobrzy (i nie są głupi)”.

„Powiedz mi, jak mnie oceniasz, a powiem ci, jak będę się zachowywał”.

„Łańcuch jest tak silny, jak jego najszabsze ogniwo”.

„Każdy konflikt można usunąć”.

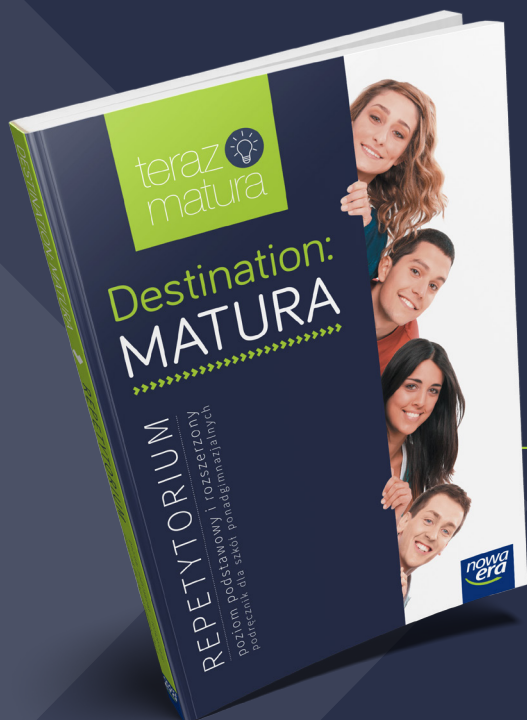
„Lepiej jest mieć mniej więcej rację niż być dokładnie w błędzie”.

„Pomysły to nie rozwiązania”.

Oferta maturalna

język angielski

MATURA

Z NOWĄ ERĄ ANGIELSKIEGO

Repetytorium wieloletnie,
numer dopuszczenia MEN

888 / 2017

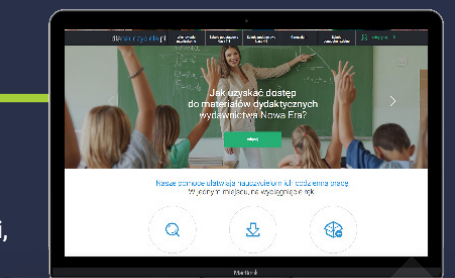
Zawiera **bezpłatny kod dostępu**
do serwisu terazmatura.pl

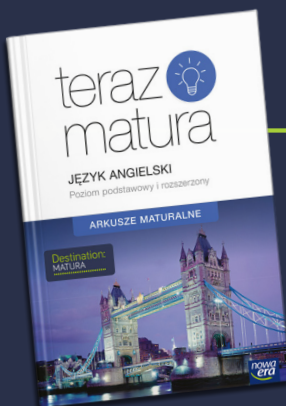
Bezpłatna Książka Nauczyciela

do pobrania na portalu dlnauczyciela.pl

Zaloguj się i pobierz:

- Kartkówki i testy do każdego rozdziału
- Nagrania do podręcznika wraz z transkrypcjami, nagrania słowniczków i tekstów czytanek
- Arkusze egzaminacyjne
- Rozkład materiału i inne dokumenty
- Prezentacje do egzaminu ustnego

Dodatkowo dla uczniów: **Arkusze Maturalne poziom podstawowy i rozszerzony**

W publikacji znajdują się pełne arkusze maturalne stworzone na podstawie arkuszy CKE obowiązujących od 2015 roku:

- 10 arkuszy do matury ustnej w wersji dla zdającego i egzaminującego,
- przykładowe pytania do rozmowy wstępnej,
- 5 arkuszy do matury pisemnej podstawowej,
- 5 arkuszy do matury pisemnej rozszerzonej,
- transkrypcje nagrań oraz odpowiedzi.

Dodatkowo dla uczniów: **Arkusze Maturalne poziom podstawowy**

W publikacji znajduje się:

- 10 arkuszy do matury ustnej w wersji dla zdającego i egzaminującego,
- przykładowe pytania do rozmowy wstępnej,
- 5 arkuszy do matury pisemnej podstawowej,
- transkrypcje nagrań oraz odpowiedzi.

Serwis teraz matura.pl

a w nim: bezpłatna strefa ucznia i nauczyciela.

Sprawdź koniecznie nasz Generator testów maturalnych oraz kalendarium przygotowań do matury!

1

UCZYSZ ANGIELSKIEGO W **SZKOLE JĘZYKOWEJ?**

PROWADZISZ **ZAJĘCIA INDYWIDUALNE?**

2

3

POTRZEBUJESZ MATERIAŁÓW, KTÓRE
ZAINSPIRUJĄ CIEBIE I TWOICH UCZNIÓW?

WEJDŹ na **www.nglearning.pl**

Polub nas na Facebooku - **National Geographic Learning Polska**